

วิธีง่ายๆที่สร้างสรรคงานปั้น....ตัวสัตว์

Easy way to create animal sculptures

หากจะว่าไปแล้วสรรพสัตว์ในโลกใบนี้คือเพื่อนที่ดีที่สุดของมนุษย์ เป็นสิ่งมีชีวิตที่เต็มแต่งสีสันในธรรมชาติให้เกิดความงาม เกิดความสมดุลของ ทุกสรรพสิ่ง ซึ่งสัตว์แต่ละชนิดแต่ละประเภทก็จะมีเอกลักษณ์ประจำตัวที่โดดเด่นแตกต่างกันไปตามแต่ละสายพันธุ์ และด้วยความงามอันเกิดจากกลไกทางธรรมชาติที่ดำรงสรรค์ จึงทำให้ศิลปินหลายต่อหลายท่านที่ได้หลงใหลในเสน่ห์แห่งสรรพสัตว์เกิดความประทับใจ จนนำมาใช้เป็นแรงบันดาลใจในการคิดค้น ค้นหาเทคนิควิธีการถ่ายทอดความงามจากตัวสัตว์ สร้างสรรคสิ่งแปลกใหม่ผ่านผลงานทางศิลปะ มีวิวัฒนาการ พัฒนา ศิลปะรูปแบบต่างๆกันมา จากยุคหนึ่งสู่ยุคหนึ่ง เสมือนการหยิบยืมความงามจากสิ่งธรรมชาติได้มอบให้ไว้มาแปรค่าเป็นผลงานที่ทรงคุณค่าทางสุนทรียะนำมาซึ่งความชื่นชมภริมย์

ใจแก่ผู้สร้างและผู้ชม

Animals are indeed human's best friends. They are creatures that can fulfill the beauty of nature and balance everything on the earth. Each type of animal from various species has their own unique looking and beauty which the nature has created. As a result, numerous artists who are fascinated by the diversity of animal's character, they are also inspired and created art technique to express the beauty of these animals. The new, different design and artistic creations have been developed and improved from the past up until the present time. It's just like we borrow the beauty that nature give us to apply it into valuable artistic works that can be appreciated both by the creators and the art appreciators.

งานศิลปะเครื่องปั้นดินเผาที่เป็นศาสตร์อีกแขนงหนึ่งของการสร้างสรรค์ความงามทางสุนทรียะ การได้รับความบันดาลใจหรือแม่แบบอันดับแรกๆคงหนีไม่พ้นการปั้นตัวสัตว์ เพราะสัตว์ทุกชนิดทุกประเภทจะมีความน่าสนใจในตัว มีความน่ารักที่ซ่อนอยู่ภายในรูปทรง ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับรูปแบบเทคนิควิธีการที่จะนำเสนอ ในรูปทรงมุมมองที่แปลกแตกต่างได้มากน้อยแค่ไหนและสร้างความประทับใจจนสามารถดึงดูดสายตาของผู้ชมเพียงใด

ดังนั้นผู้เขียนจึงเลือกเสนอวิธีการปั้นเครื่องปั้นดินเผาตัวสัตว์แบบง่ายๆเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ หรือพัฒนาต่อขอรูปแบบเทคนิควิธีการที่ไม่ซับซ้อนและไม่ยุ่งยาก

Ceramic art is also a part of an aesthetic creation. The first inspiration was nothing better than to create animals. Because each kind of animal has their own interesting character, there is the charm hidden inside. These depend on technique and method to present in different aspect and the visual in order to impress and attract the viewers' eyes. Therefore, I present the easy way to create animal ceramics in which to guide or to develop the process that are not too complicated.

การขึ้นรูปทรงอิสระ วิธีการขึ้นรูปทรงแบบนี้เหมาะสำหรับผู้เริ่มปฏิบัติเพราะไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์ เครื่องมือมาก โดยอาจจะใช้กิ่งไม้ ไม้เสียบลูกชิ้นหรืออะไรก็ได้ที่สามารถนำมาปรับประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือได้

1. เริ่มแรกต้องหาข้อมูลตัวสัตว์ที่จะนำมาเป็นแบบ สังเกตเลือกจุดเด่น ลักษณะเฉพาะตัว ลองร่างแบบ 2 มิติคร่าวๆ การออกแบบนี้ก็ขึ้นอยู่กับรูปแบบของตนเอง สำหรับผู้เขียนเองชอบรูปแบบ จังหวะอากัปกิริยาท่าทางที่สนุกสนาน ตลก ขบขัน และหน้าตาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เมื่อได้แบบที่ชอบแล้วก็เริ่มลงมือปั้น(ดูตัวอย่าง)

2. หีบดินปั้นมาวางให้เนื้อดิน คลุกเคล้าเข้ากันดี แล้วคลึงให้เป็นรูปทรงรี เหมือนไข่ไก่ ใช้ไม้ปั่นกดลงเพื่อทำมุก (กรณีนี้ผู้เขียนต้องการเน้นให้จุกบานใหญ่ดูแล้วรู้สึก ตลกดี) ปล่อยให้เนื้อดินหมาดๆ ระหว่างรอให้ บั้นตา บั้นหู บั้นปาก บั้นส่วนต่างๆที่ได้ ออกแบบเอาไว้ จากนั้นปั้นตัวโดยใช้รูปทรงรีๆ เหมือนไข่ไก่แต่ให้ขนาดใหญ่มากกว่าส่วนที่ปั้นหัว แล้วใช้ไม้เจาะรูตรงบริเวณที่จะทำขา คอ และหาง เพราะเป็นส่วนที่จะนำไม้จริงมาเสียบ หรือ บั้นตัวเป็นรูปทรงที่ต้องการหาท่าทางจังหวะ น่าสนใจรอดินหมาดๆเติมขาเติมรายละเอียดที่ต้องการลงไปในงาน

3. นำชิ้นส่วนทุกชิ้นมาประกอบเป็นหัวของตัวสัตว์(ดูตัวอย่าง) ตกแต่งตามรูปแบบเฉพาะตัว ขึ้นตอนนี้สามารถเพิ่มอารมณ์บนหน้าตาของตัวสัตว์ได้

4. จากนั้นรอให้ดินแห้ง นำไปเผาที่อุณหภูมิ 800 องศาเซลเซียส แล้วนำมาชุบเคลือบ เผาที่อุณหภูมิต่ำ หรือสูงขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้สร้างสรรค์ แต่สำหรับผู้เขียนได้เลือกใช้วิธีการเผาแบบรากู(ดังรูป)

5. นำชิ้นส่วนทั้งหมดที่ผ่านขบวนการเผาแล้วมาประกอบเป็นตัว ในกรณีนี้ผู้เขียนเลือกวัสดุธรรมชาติ คือ กิ่งไม้เพื่อเพิ่มความแปลกไม่ซ้ำใครเป็นการผสมผสานระหว่างเครื่องเคลือบดินเผากับวัสดุชนิดอื่น ๆ

Free forming method: this is compatible to the first learning step, because there is no need to use many tools in this process. Stick or any founded object can be applied as the tools.

การขึ้นรูปทรงแบบแผ่น วิธีการขึ้นรูปทรงแบบแผ่นเป็นเทคนิคและวิธีการสร้างชิ้นงานได้หลากหลาย เพียงแต่วิธีการนี้ต้องอาศัยระยะเวลา เพราะต้องรอให้ดินทรงตัวได้ในระดับหนึ่งจึงสามารถประกอบเป็นรูปทรงได้ ผู้เขียนจะขอเสนอวิธีการพับดินซึ่งเป็นวิธีเดียวกันกับวิธีการพับกระดาษให้เป็นรูปทรงเพียงแต่เปลี่ยนวัสดุจากกระดาษเป็นดินเพราะดินมีคุณสมบัติแข็งแรงกว่า คงทนกว่า ขึ้นตอนการทำก็ง่าย

1. หาข้อมูลตัวสัตว์ที่สนใจหรือดูแบบตัวสัตว์จากวิธีการพับกระดาษแบบต่างๆ ลองร่างแบบ 2 มิติลงบนกระดาษแล้วพับครึ่งกระดาษ(ดูตัวอย่าง) ตัดกระดาษตามแบบที่ร่าง จากนั้นกางกระดาษออก จะได้ต้นแบบที่เป็นกระดาษจากนั้นนำไปทาบบนดิน

2. นำดินมารีดเป็นแผ่นหนบางขึ้นอยู่ กับความต้องการของผู้สร้างสรรค์ นำแบบกระดาษ ทาบลงบนดินใช้มีดตัดดินตามแบบและรื้อให้ดิน หมาดๆพอที่จะทรงตัวได้(ดังรูป)

3. เมื่อดินหมาดพอที่จะจัดทรงได้ให้พับ ดินแบ่งครึ่งลักษณะเดียวกับการพับกระดาษ(ดู ตัวอย่างจัดทรงให้ดินทรงตัวก็จะได้ตัวสัตว์แบบ ง่ายๆ ขั้นตอนนี้ต้องอาศัยสมาธิและความใจเย็น เพราะระหว่างการพับดินจะทำให้ดินเครียดคลิก ขาดง่าย ผู้เขียนจึงอยากแนะนำให้ทดลองทำจาก ชิ้นงานเล็กๆก่อนแล้วค่อยขยายเป็นชิ้นที่ใหญ่ขึ้น

4. จากนั้นรื้อดินแห้งนำไปเผาอบที่ อุณหภูมิ 800 องศาเซลเซียส แล้วนำมาชุบเคลือบ เเผาที่อุณหภูมิต่ำหรือสูงขึ้นอยู่กับความต้องการ ของผู้สร้างสรรค์ แต่สำหรับผู้เขียน ได้เลือกใช้ วิธีการเผาแบบรากู(ดังรูป)

5. ตกแต่งตามรูปแบบเฉพาะตัวผู้ สร้างสรรค์ ลองใช้วิธีการพับแบบนี้กับตัวสัตว์ ชนิดอื่นหรือพัฒนารูปแบบใหม่ๆ อาจจะใช้ วิธีการม้วนดิน การเจาะ การตัดปะ หรือการฉลุ เพื่อเป็นการเพิ่มความน่าสนใจในงาน

Slabbing method: this method can be applied in various creations, but it consumes time for the clay structure to be mature in the composition for any shape and form. Here I will present clay slab folding. This is like paper folding but we change material into clay instead.

การขึ้นรูปทรงบนแป้นหมุน เป็นวิธีที่สามารถสร้างชิ้นงานได้รวดเร็วจำนวนมากและเป็นวิธีที่ง่ายอีกวิธี หนึ่งที่ผู้เขียนอยากนำเสนอ แต่ก่อนอื่นต้องมีอุปกรณ์คือแป้นหมุนไฟฟ้า และต้องอาศัยทักษะการใช้แป้นหมุน พอสมควร รู้วิธีการตั้งดินให้ได้ศูนย์ การเจาะดินให้เป็นรู การดึงดินขึ้นในลักษณะทรงกระบอก จากนั้นจึงจะทำ รูปทรงหรือรูปแบบอิสระตามต้องการ

1. ออกแบบรูปลักษณะของตัวสัตว์ใน ลักษณะตัวป้อมๆป้อมๆสามารถใช้ขึ้นรูปด้วยวิธีนี้ ได้ และต้องอยู่ในรูปทรงที่ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก เทคนิคนี้ผู้เขียนจะขอยกตัวอย่างการทำช้างซึ่งเป็น ตัวอย่างง่ายๆที่เห็นได้ชัดเจน

2. นำดินมาขึ้นรูปทรงตามทีออกบบบนแป้นหมุนไฟฟ้า วิธีนี้ต้องอาศัยทักษะในการขึ้นรูปทรงบนแป้น หมุน ทำการตั้งศูนย์ดิน ดึงดินขึ้นตามรูปทรงที่ต้องการ(ดังรูป)

3.ปล่อยให้ดินหมาดๆแล้วค่อยตัดดินออกจากแป้นหมุนจะได้รูปทรงตัวของสัตว์ตามที่ต้องการ

4.ปั้นชิ้นส่วนที่จะประกอบตกแต่งตัวสัตว์ เช่น หู ตา งา ขา หาง หรือตามรูปแบบเอกลักษณ์เฉพาะตัวของสัตว์ที่ได้ออกแบบไว้แล้วในตอนต้น(ดังรูป)

5.นำชิ้นส่วนทั้งหมดมาประกอบเป็นตัวสัตว์โดยใช้โครงสร้างรูปทรงตัวที่สร้างขึ้นจากแป้นหมุน ลองเลือกมุมหรือหาจังหวะให้น่าสนใจ เช่น แนวตรง แนวนอน แนวเฉียง ซึ่งเป็นการทำให้ชิ้นงานเกิดความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้นได้อีกอย่างหนึ่ง ชิ้นตอนนี้มีความจำเป็นมากสามารถสนับสนุนให้ผลงานของเราแปลกและแตกต่างจากคนอื่น จากนั้นตกแต่งตามต้องการ

6.จากนั้นรอดินแห้งนำไปเผาที่อุณหภูมิ 800 องศาเซลเซียส แล้วนำมาชุบเคลือบเผาที่อุณหภูมิต่ำหรือสูงขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้สร้างสรรค์ สำหรับตัวอย่างชิ้นนี้ผู้เขียนได้เลือกใช้วิธีการเผาแบบรากุ(ดังรูป)

จากเทคนิคดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นเพียงเทคนิควิธีการส่วนหนึ่งจากหลายๆวิธีการ และเป็นตัวเลือกหนึ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอในรูปแบบง่ายๆซึ่งจากการที่ผู้เขียนได้ทดลองสร้างมาเป็นชิ้นงานแล้วรู้สึกว่ามันง่าย จึงอยากเสนอเป็นเกร็ดความรู้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหลายๆคนที่กำลังทดลองค้นหารูปแบบเทคนิควิธีการใหม่ๆ แต่สิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ต้องมี คือ ต้องรู้จักการเลือกจุดเด่นหรือเสน่ห์ของตัวสัตว์ที่ปั้นให้ชัดเจนและการแสดงออกถึงปฏิกิริยาจังหวะท่าทาง ใบหน้าที่ตกลงขบขันสอดแทรกลงในตัวสัตว์ลักษณะคล้ายกับตัวการ์ตูน เพราะเป็นการดึงดูดความน่าสนใจในชิ้นงานของตนเองและให้ผู้ชม ได้เกิดความชื่นชม ประทับใจ มีรอยยิ้ม ทำยที่สุดนี้ผู้เขียนหวังว่าเทคนิควิธีการที่นำเสนอนี้คงมีประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์หรือพัฒนาต่อชิ้นงานให้เกิดรูปแบบใหม่ๆให้กับใครหลายๆคน

According to above suggestion, these are just some methods that I have chosen to present, because these are easy ways to create animal clay which works well from my experience. These tips may help anyone who is trying to find a new technique. The most important thing; that is, how to bring out the character of the animal sculptures to appear outstanding and unique in the style, which I found it to be very attractive for people especially when they smile with pleasure when viewing.

Finally, I wish these techniques might be useful for you to develop new creations in coming future.

เอกสารอ้างอิง

ประภัศสร เหมือนวงษ์ญาติ. กระดามหัตถกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2 .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คอมเบ็คท์ พรินท์จำกัด,2539.

วรรณณา ชีธรรมมา. งานศิลปะโดยแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ. นิทรรศการผลงานคณาจารย์ภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผา คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2549.

เวนิช สุวรรณโมลี, ผศ. เอกสารประกอบการสอน ราชวิชา 365 201 เทคนิคตกแต่ง. ภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผา คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2537.

โอภาส นุชนิยม. บทความเรื่องปั้นดินเผาดีกว่าที่คิด. ศิลปกรรมคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. 2551.

A LARK CERAMICS BOOKS. 500 ANIMAL IN CLAY. printed by Sterling Publishing Co., Inc. London. 2006.

NEAL FRENCH. The Potters Directory Of Shape And Form. printed by Leefung-Asco Ltd. China. 2001.

STEVE MATTISON. The Complete Potter. printed by Star Standard Industries. Singapore. 2003.